

ЎЗБЕКИСТОН — БОЛГАРИЯ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ХАСКОВО ОКРУГИ МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ ЎЗARO МУСОБАҚАСИ — ХАЛҚЛАРИМИЗ ДЎСТЛИГИНИНГ ЁРҚИН НАМОЙИШИДИР

СЕВГАН КАСБДА 30 ЙИЛ

Хармаклидаги Иван Вазов қолми мактаб ховлиси ҳам бошқа мактаблар ховлиларига жуда ўхшайди. Танаффус вақтида бу ерда болалар ва қизлар ўқиб-ўйиб, қўлини қўйиб, ўқиб-ўйиб, ўқиб-ўйиб, ўқиб-ўйиб...

Синфлардан биринчи эшигини очамиз. Бизни ҳаракатчан киши юншоқ табассум билан қарши олади. Бу Георгий Бинев, у 3-«А» синфларнинг раҳбаридир.

Синфда қайтарув дари бораётган эди. Унинг темаси «Меҳнат ва фан ҳақидаги ҳикоятлар» деб номланган экан. Болалар анча шу темада ўзлашган ва ўзлари илгари ўқиган барча ҳикоятларни эслашлари керак. Улар шундай ҳам қилишляпти. Ҳазрати илгари ўқиган китобларни бирин-кетин эдга олиб, ўқитувчига айтишляпти.

«Кичик ўқитувчи», «Мактаб чорлайди», «Жемалие ўқини ховлида» — синф ўқувчилари эслаётган бундай ҳикоятларни санаб, сановига етказибди.

«Християна» — «Мактаб чорлайди» ҳикоятидан бир қисмини ўқиб беради. «Кичкина Мишо мактабга бораётган эди, ёмғирдан сувни ўқиб-ўйиб, ариқ унинг айлани тўсибди. Мишо унга қайтиб кетармикан? «Йўқ!» — дейди Везка. — Ариқ катта, бунинг устига сув кўприкни оқизиб кетган. Мишо сиз қўриқётган бўлса ҳам ариқ устига ташланган хобидан юриб ўталолади. Чунки у ўқини яхши кўради, Мактабда жуда кўп яхшиликларни билади».

Шундан сўнг кекса ўқитувчи доскага плакатни биричи «пункти» «Фанга жуда қизиқин» деб эълан қийди.

— Бундай ҳикоя яна бор! — дейди Валерий — «Жемалие ўқини ховлидаги ҳикоя шундай. Жемалие мактабга бораётган жуда кўриқибди. У меҳнат ва фан билан кўп нарсаларга эришини мумкинлигини яхши билади.

— Яна бир шундай ҳикоя бор — дейди Володя, — «Володя» ҳикоятдаги бола ҳам ўқийди. Бу жуда ажойиб.

Дарс тамом бўлди. Болалар кўнрақ овозлари билан «Ўйин-ўйин» ҳикоят келажак томон боравер» деган ашуларни айтаман ҳолда синфдан чиқибди.

Биз биринчи синфда бўлдик. Лекин шунча қараман, худди асари илгарибдики, бой ва қўриқибди ҳаётни кўрдик. Бу кекса ўқитувчи Георгий Бинев ҳаётини мазлумийди.

Георгий Бинев мана 30 йилдан бери мактабда ишлади. Унинг ҳаёт айланибдики, бой ва қўриқибди Владимирова қишлоғида бошланди. Уна вақтда бу қишлоқда фақатгина 23 та хонадон бор эди. Шундан сўнг у жуда кўп шаҳарларда ўқитувчилик қийди. Хасково областининг Перушанино, Бисер, Хармакли шаҳарларида ўқитиб олижаноб касбидан ишлади.

— Болаларни севаман, — дейди кекса ўқитувчи, — уларга дарс бериш кўнрақ олам-олам қўриқибди бахш этади.

Тажрибали педагог ҳозирги вақтда Липецк ўқитувчиларининг тажрибалири асосида таълим-тарбия ишларини олиб бораляпти. Бу унга жуда кўп келмоқда. Болаларнинг фанларни ўрганиши анча яхшиланди, таълим-тарбия ишлари натижаси кўнрақидек бўлмоқда.

Педагог фаолиятини рақамлар билан баҳолаш анча қийин. Ана шу фаолият туфайли юзлаб характердаги кишилар тарбияланди, юзлаб врачлар, инженерлар,

агрономлар, бинокорлар вояга етди. Кекса ўқитувчининг тарбиясини олган кишилар мамлакатчида турли бурчларда бор. Унинг шогирдлари ўз устозлари орқасидан бориб болаларни тарбиялашмоқда, меҳнаткашларга янги уйллар қўриб беришляпти, кишилар саломатлиги посбонлари бўлиб ишлашмоқда, дон ва пахта ҳосили еттиштиришмоқда. Тажрибали педагог ўз қўлида тарбия олган кўнрақ шогирдлари исмини ёдидан чиқарган. Аммо бу шогирдлар Георгий Бинев тарбиясини олганликлари учун бениқо ҳурсанд бўлган ҳолда уни «бизнинг устозимиз» деб аташади.

Иван НИКОЛОВ.

БУ САҲИФАНИ БОЛГАРИЯДАГИ ХАСКОВО ОКРУГИНИНГ „ХАСКОВСКА ТРИБУНА“ ГАЗЕТАСИ КОЛЛЕКТИВИ УЮШТИРГАН.

КЕЛАЖАККА САЁХАТ

ХАСКОВОДА ТУЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ. ♦ ХАРМАНЛИДА ИПАКЧИЛИК КОРХОНАСИ. ♦ ДИМИТРОВГРАДДА КАТТА РЕМОТ БАЗАСИ.

Кун тугамоқда. Воти бораётган кўриқибди нурлари остида Хасководаги янги туқимачилик комбинатининг юзлаб ойналари шуълаланди. Нисон тоғининг гуллари экинган хибоблардан ишчилар тўп-тўп бўлиб боришляпти. Смена тугаган. Кенг ва ёруғ цехларда инсончи смена туқимачилари иш бошлашган. Уручлар бир хил гуваҳлариди. Бу ерда ҳар кунини минглаб ишчилар «оқ олтин» газламага айлантиришляпти. Пахта эса омуғини даладариди кўнрақ еттиштирилади.

Хасковода марказий сўт бошқарувининг янги бинони ҳам яътириш ишлари янаб қилинди. Бу корпоратив сўт сўнги замонавий машина ва аппаратлар билан усунилган. Оқ халат кийиб олган лаборантлар топтоза хоналарда турли ишлаб чиқариш операцияларини бажаришляпти. Бошқарув ховлисида машиналарнинг нети узилмади. Бу машиналарда корхонада қайта ишланган сўт сувло тоқналарига етказиб берилади.

Димитровград. Бу ерда кенгайтирилган химия комбинати ва бинокорлик техникасини ремонт қилиш учун яратилган судратли базанинг корпуслари кўнрақ ташланди. Ремонт базасида мамлакатнинг турли районларидан келтирилган транкторлар, бульдозерлар, скреперлар, қранлар, бетон қоритиригилар қайта тинланди. Ишчилар калк хўжалиги учун зарур бўлган техникани теъорик ремонт қилишга интилади.

Харманлидаги «Маргарит Гогов» корхонасининг қиёфаси ҳам бутунлай ўзгариб кетган. Корхона ишчилари бир неча йил давомида ипак таъйёрлашни кўнрақтиришга ҳаракат қилдилар, лекин уша вақтларда бунинг илоини ўқибди. Эндиликда эса ипакчиларнинг ҳоҳиши амалга оширибди, ишчилар асбоб-ускуналарни монумент қилишни тугалламоқдалар. Яна бироз вақт ўтган, корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш иши баварар қўнрақди. Мамлакат қишлоқчи равишда жуда кўп миқдорда ипак олади.

Буларнинг ҳаммаси нелаянча саъядат. Аммо ана шу нелаянча жуда яқин. Юқорида айтиб ўтилган барча объектлар 1964 йилининг бошларидан қўнрақтиришляпти. Хасковода туқимачилик комбинати туриш учун 2 миллион 815 миң лев, сўт базани туриш учун 199 миң лев маблағ ажратилди. Шунингдек, Димитровграддаги ремонт базаси қўнрақтириш ва Харманлидаги «Маргарит Гогов» корхонасини реконструкция қилиш учун кўп миқдорда маблағ ажратилди.

Булардан ташқари, 1964 йилда Димитровград ва Хасковода 58 та янги уйл-иқ биноси қўнрақтирилади.

Шаҳар ва қишлоқларда янги-янги корхоналар, уй-жойлар, маъазий, онарув ва маъазий хизмат кўришчи муассасалари қад кўтарди. Буларнинг ҳаммаси округ меҳнаткашларининг фаровонлигини оширишга хизмат қилади.

Георгий ГРИГОРОВ.

Димитровградда қад кўтарган янги уй-жой бинолари.

ҚҲЙЛАР ЗОТИНИ ЯХШИЛАБ...

Хасково областининг Караджолово қишлоғидаги кооператив хўжалик яхши ривожланган қўнрақчилик эга. Унинг ҳаммаси меҳнат эҳтиёжиди қўнрақчилик бўлиб, майин жуи ва кўп сўт беради. Бу эса кооператорларнинг даромадини оширмоқда. Бу йил, масалан, чўпонлар 1.752 қўнрақчи ҳар бирдан ўрта ҳисобда 6.28 килограммдан жуи қирқиб олдилар ва 60 литрдан сўт соғишди. Бундай натижага молларни тўйимли ва турли-туман озуқалар билан боқиш, уларнинг зотини яхшилаш бўйича катта ишлар олиб бориш натижасида эришилди.

Ҳар бир жонивор керагича концентрацияланган озуқалар билан таъминланмоқда. Қишда ҳар кун ҳар бир қўнрақчи бир килограммдан концентрацияланган ем берилади.

Хўжалик ҳар бир қўнрақчи йилга ўрта ҳисобда 52 левдан соф фойда олмақда. Қўнрақчининг зотини яхшилаш бўйича ишлар профессор Рада Балевская ва Софиядаги олий қишлоқ хўжалик институтининг илмий ходимлари раҳбарлигида олиб бориляпти.

Округ қишлоқ хўжалигининг турли тармоқлари бор. Бу ерда тамақчилик, жўхориқорлик, пахтачилик, мевачилик ва сабзавотчилик кенг тараққий этган. Сиз ўнлаб суратларда Хасководаги қишлоқ хўжалик кооперативиди еттиштирилган «оқ олтин» ҳосили йиғиб-териб олинавётганини (юқорида) ва Черноконеводаги кооператорлар еттиштирилган маънажўхориқорини кўриб турибсиз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

2-БЕТ, 30 НОЯБРЬ 1963 ЙИЛ.

УСТОЗИДАН ЎЗГАН ШОГИРД

Беш меҳнатсевар «Хар бир меҳнаткор қами билан 100 гектар майдондаги тамани тагини юмшатсин!» — деган ширини ўртага ташлади.

Бу чақиринча лаббай деб чиққан 48 пешқадим меҳнаткор орасида Свирково қишлоғидан Тончо Пенев ҳам бор эди. У 250 гектар майдондаги таманини пошп маъбуриятини олди. Бунинг оштанган айрим кишилар кинояли кўриб: «Тончо жуда қишлоқда, қўнрақчи келмайдиган ишга ваъда берибди» деб ҳам қўнрақчи.

Орадан кўп вақт ўтмай бундай кишилар ҳайратда қолишди. Ҳали транкторлар 30 — 40 гектар майдондаги таманини чопиб улгурмасларидиқ округда «Тончо Пенев 100 гектар майдондаги таманини ишлов берибди» деган овозлар тарқалди.

... Осмонда юдузлар порламоқда. Тўлиқ ой ўзининг гўзал жамолини кўнрақчи қилаляпти. Кўнрақчи уралган Пенев узала тушиб ётибди. Транкторчининг қалбини эгаллаб олган қўнрақчи хиссиёт ухлашига йўл қўймади. Ахир Тончо шу кунни рекорд кўрсаткичга эришиб, 27 гектар майдонда ишлов берган эди-да.

Шу вақт узоқ ўзбек диёрини мижна қоқмай ўтнаган худди шундай тун ёдига тушди. Ушанда ҳам худди шу кечагидек юдузлар чарақлаган тун эди. Шу кунни Пенев «ХВС-1,2» пахта териш машинаси билан 9 тонна «оқ олтин»ни терганди. Орадан кўп ўтмай унинг номи бутун республикага тарқалди.

Ўз Ватанига қайтиб келган Тончо Марича шаҳридаги МТСга монтер бўлиб ишга кирди. Ленин ремонт устaxonасидаги иш уни қанчалантирмади. У кенг дала бегрида ишлашни умид қиларди. Қўнрақчи ўзининг бу ниятини рўёбга чиқарди. 3 меҳнаткорининг чақирини билан Тончо қишлоққа қайтиб келди. Транкторнинг жилловини ушлади. Иш олиб-тошиб ётган вақтда Пенев уйига қайтмасдан, далада тунаб қоладиган бўлди. Таманига ишлов бериш жуда мураккаб. Бунинг учун ниҳоятда эҳтиёткор бўлиш керак. Агар иш вақтида андак эътиборсизлик қилинса, кўнрақчи тамаки нобуд бўлиши мумкин. Ўзбекистон пахта далаларида ўрганилган тажриба бу ерда жуда кўнрақчи.

Поляново қишлоғиди транкторчи Теню Каравилков Пенев иш ускулларини кўнрақчи билади. У ҳам худди устозни каби иш қишидан вақтларда далада тунайдиган бўлди. Абжир ва чақон Теню чарчашини билмас эди. Ҳар кун 12 гектардан намроқ экин майдонига ишлов берса кўнрақчи тўлмасди. У туналари ҳам транктор фари ёруғида ишлай берди. Натижада мавсум охиригача область транкторчилари ўртасида энг юксак кўрсаткичга эришиб, хатто ўз устозни Тончодан ҳам ўзиб кетди. Теню ҳаммаси бўлиб 418,4 гектар тамаки майдонига ишлов берди. Пеневнинг кўрсаткичи эса 408,6 гектарни ташкил этди.

Ленин бундан Тончо ҳеч ҳафа бўлмади. У ўз дўстининг катта муваффақиятидан жуда мамнун. Чунки бу ҳамманинг ютуғи эди.

Димитр ЗАПРЯНОВ.

КООПЕРАТИВ ДАРОМАДИ КЎПАЙМОҚДА

из. Бу билан унинг таъми ва озуқа сифатлари яхшиланади.

Майдаланган сомоний майдонга янги нухига иелтирилади. Бу ерда сомон 25-30 сантиметр қалинликда ерга эзилди ва унинг устига ош тузи эритмаси (юз литр сувага инки килограмм туз солинади) сепади. Бир килограмм сомон яқин литр эритма билан ишланади. Қишда бунинг учун иссини сув, ёзда эса совуқ сув фойдаланилади. Сомон нам бўлган, у яхшилаб аралаштирилади ва концентрацияланган ем (Брилан будойи ёки арпа) қўнрақчи. Шундай усул билан тайёрланган ем бир жоғга тўлланади ва қиш вақтида 8-10 соат, вада эса 2-3 соат саиланади. Шу вақт ичнда

ем анча юшайди, унинг тами ва озуқа хусусиятлари яхшиланади.

Хўжалигинида молларга қанд лавлаган баргини — илмасини сомон билан аралаштириб бериш йўлга қўнрақчи. Бунинг учун бир килограмм илмас 3 литр иссини сувага юшатилади. Сўнг ҳосил бўлган массага 5 килограмм сомон қўнрақчи. Бу озуқа анча тўйимли бўлади, молларнинг тез сени, ринишга ёрдам беради.

Консервалаштирилган бедада озуқа моддаси жуда кўнрақчи. Уни биз қўнрақчи усул билан тайёрлаймиз: ўриб олинган ва намлиги 70 — 75 процент бўлган беда омборга олиб келинади ва шундайлигича тахлаб қўнрақчи. Уни консервалашти-

АЖОЙИБ СТИМУЛЯТОРЛАР

Ҳар бир қўнрақчи ўрта ҳисобда жуи қирқиб олиш 200—250 грамм ошди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, стимулятор чорва моллари ва парраларда бўладиган турли нам салқиларга қарши қўнрақчи ҳам жуда кўнрақчи келади. Масалан, яналар олдига товуқлар орасида авгантининг қанчаллиги нениг тарқалди. Бунинг натижасида тукум олиш жуда намайиб кетди. 4200 товуқдан ҳар кун кўнрақчи билан 350 та тукум олинди. Бу насаллигини йўқотиш учун барча товуқлар 3 кубсантиметрдан балиқ майи билан эмланди. Уларнинг озуқаси беш кун давомида бир граммдан бири стимулятор қўнрақчи бўлди. Бундай даволаш усули апрель ойининг охиригача ҳар 10—12 кун ичи-

да такрорлаб турилади. Шундан сўнг товуқлардан тукум олиш кунига 2.600—2.700 тага етди. Колхоз йиллик плани 450 миңг бўлгани ҳолда июль ойи охиригача 360 миңг донга тукум олади.

Тукум қилмайдиган товуқлар стимуляторлар билан даволамоқда. 120 грамм озуқига бир грамм стимулятор қўнрақчи. 4 кун шу рақдон донем эйтирилади. Орадан 8—10 кун ўтган товуқ яна тукум қила бошлади.

Ҳўжаликда стимуляторлардан инки йил давомида фойдаланиш туфайли қўнрақчи равишда 12 миңг лев фойда олинди.

Дени ЗАРЕВ, агроном.

Округда помидордан ҳар йили ўн миңг тонна хосил олинмоқда. Еттиштирилган помидорнинг кўнрақчи қисми чет эл мамлакатларига, шу жумладан Совет Иттифоқига ҳам экспорт қилинаёттир. Суратда: Горски Извор қишлоғиди кооперативда еттиштирилган помидор.

Каренин Каренин фотолари.

риш учун натрий метабисульфид ишлатилади. Ҳар миң килограмм кўнрақчи учун 4 — 6 килограмм натрий метабисульфиди сарфланади. Бу миқдордаги метабисульфид 12—18 литр сувада эритилади.

Беда ни консервалаштиришнинг асосий шартини кўнрақчи эки, жойлаштиришдан иборат. Шунинг учун ҳам масса чуқурларга солинаётганда «ДТ — 34» транктори уни тинимсиз экилаб туриш керак. Қалинлиги 25 — 30 сантиметр бўлган кўнрақчи масса қатлами устига метабисульфид эритмаси пурланади. Шундан кейин транктор массани яна эзаваради. Сўнг беда ни кўнрақчи қатлами боқилади. Юқориди процесс яна такрорланади. Консервалаштириш тугаландан сўнг чуқурнинг усти полиэтилен ёпилини билан ёпилади.

Натрий метабисульфид қоримаси турли хил зарарли бактерияларнинг ривожланишига йўл қўнрақчи, беда ни структураси, тами ва озуқа хусусиятларининг яхши сақланишига ёрдам беради. Консервалаштирилган беда ни моллар тез хазин қилади.

Атанас ПОЛГЕОРГЕНОВ, кооператив хўжалигининг бош зоотехниги.

КАТТА ХИМИЯ—ВАТАН ҚУДРАТИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

ХИМИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалигининг ривожланишида химиянинг роли жуда катта. Шу сабабли партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини химиялаштиришга алоҳида аҳамият бериб келипти. КПСС Марказий Комитети Пленумининг химия масалаларига бағишланган ўтказилиши бу гамхурликнинг ёрқин далилидир.

Химиявий моддалар қишлоқ хўжалигида қай мақсадларда ишлатилади? Биз ушбу мақолада ана шу ҳақда тўхталиб ўтмоқчимиз.

Химиявий моддалар қишлоқ хўжалигини турли мақсадларда ишлатилади. Масалан, ҳаммага маълум бўлган селитра, суперфосфат, калий хлорид тузи қишлоқдан ўғит сифатида фойдаланилади. Бу препаратлар минераль ўғитлар ҳисобланади. Кўп йиллик тажрибалар шунини кўрсатдики, ўғитлардан ўғитилган фойдаланувчи пахта ҳосилдорлиги анча ошади. 1963 йил республикамиз давлатга 3.600.000 тоннадан ортиқ пахта топширган бўлса, шундан 1.800.000 тонна минераль ўғитлардан ишлатилиш эвазига олинди.

Минераль ўғитлардан ўз ўрнида фойдаланиш керак. Ўғитнинг ҳақма вақт ҳам ўсимликка бериши араймайди. Ўсимликнинг ўсиш даврига ва шароитга қараб озуғига бўлган талабни ўзига туради. Ўсимликка қайси вақтда қандай ва қанча ўғит беришни олдиндан айтиш қийин. Ўғит беришда илгोर тажрибаларга ва илм-фан ҳудудларига амал қилинади. Ташқи шартлар шунини кўрсатдики, айрим қишлоқ хўжалик ҳодимлари минераль ўғитлардан тўғри фойдаланмайдилар. Бир ҳўжа-ликда 20 бригада бор дейлик. Шу бригадаларда ўғит ҳақми ишлатилади. Баъзи ҳўж-ларда бир гектар ерга 150—200 килограмм селитра сепилса, бошқа ҳўжаларда 300—400 килограмм, яна бошқасида эса 700—800 килограмм ўғит солинади. Натияжада ҳосилдорлик ҳарқил бўлади.

Бундан ташқари ўсимликка ўғитини бериш муддатига риоя қилинмайдиган мутахассислар ҳам учраб туради. Бунинг фой-дасидан зарари кўп. Ўғитлардан тўғри фойдаланиш учун уларни алоҳида-алоҳида ишлат-май, балки селитра, суперфос-фат ва калий ўғитларини маъ-лум миқдорда бирга қўшиб иш-латишнинг фойдаси катта.

ПЛЕНУМ ШАРАФИГА

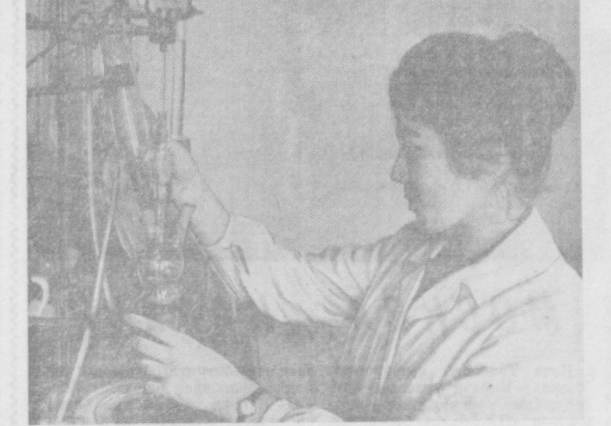
Жонажон партияимиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми очилганидан кўп йиллардан буён. Бу Пленум химия соҳасини янада юксалтириш йўлларини кўрсатиб беради, биз учун катта истиқболлар очди. Меҳнатсевар коллективимиз Пленум шарафига бошланган умумхалқ соҳаларини мусобақасида қўшилиб, шу кунларда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ҳаммақиллар ҳамма билан Улар химия соҳаси учун асосий озуқа ҳисобланган сульфат кислотасини қўшлаб ишлаб чиқаришга бел бошлаган. Бу маҳсулотнинг айниқса, минераль ўғитлар таъбирлашда катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биламиз. Шунинг учун ҳам биз ўн бир ойлик планга қўшимча равишда юзларча тонна сульфат кислотаси ишлаб чиқариб, партияимиз Пленуми очилганидан кўнчи ёрғун юз билан кўчиб олинган қарор қилдик. Қарор қилдикми, албатта сўзимизнинг устидан чиқамиз.

Оширилган мажбуриятимизни албатта шараф билан бажарамиз. Бунинг учун барча иктомиялар бор Техника, кудратли агрегатлар мақсадида эришишда бизга маддаткор бўлади.

Х. НОРМАТОВ,
Олмаўқатдаги кўрғончилик-руҳ комбинатида ишлаб чиқариш сульфат кислотаси ишлаб чиқариш заводининг ходими.

Кейинги йилларда ёвоий ўғитлар қишлоқ хўжалигида турли химиявий моддалар ишлатила бошлади. Булар гербицидлар деб аталади. Пахта майдонларида учрайдиган қўйилдик ёвоий, ўсимликларни йўқотиш учун даладон моддаси ишлатилиб, уни қузиш шудгор ишлатилди. 20—30 килограмм даладон сепиш зарур. Чингиз экин вақтида гектарига 1—1,5 килограммдан диурон ёки мюкюрон деган гербицидлар солини-

дларнинг роли ортиб борапти. Масалан, полимер материаллардан ясалган трубаларни ишлатиш туғайли сув тежалари, ерлардан максимал фойдаланилади.

Тошкент политехника институтининг полимерлар проблемаси лабораториясида ақтуал темалар устида тадқиқот ишларини олиб борапти. Бу ишда институт студентлари олимларга ёрдам беришмоқда. Бир гуруҳ студентлар фуфуролодан ионитлар ҳосил қилиш билан машғул. Суратда: биринчи курс студентиси С. Ғўметова лабораторияда машғулот лойтида. В. Салов фотоси.

ЎҒИТ — МЎЛ ҲОСИЛ ҒАРОВИ

Ха, ўғит — мўл ҳосил гарови. Бунинг уста дехқон ҳам, тadbиркор боғбон ҳам, ишнинг яхши биладиган соҳибдор ҳам яхши тўшунади.

Ўғитнинг ёз вақтида ўсимликнинг талабига қараб маълум миқдорда муайян қўрқунлик солинади кўнган ҳосилдорнинг олинмиши мумкин. Ерга ҳар қандай ўғит солинадиган олдин экин ўстириладиган майдоннинг туپроғида ўсимлик учун зарур бўлган элементларнинг миқдори билиши керак.

Аҳамиятга эгадир. Ҳосил берадиган мезорларнинг ҳар бир гектарига 120 килограмм соф азот, 60 килограмм соф фосфор ва 30 килограмм соф калий ҳисобига минераль ўғит солина яхши бўлади. Бундан ташқари икки-уч йилда бир марта 30—40 тоннадан органик ўғит солиб туриш ҳам керак.

Олиманинг тадқиқоти

Бундан бирнеча йил муқаддам Озарбайжоннинг танили олими, академик Д. Гусейнов ўсимликларнинг яхши ривожланишини таъминловчи янги модда нафис этган эди. Машҳур академик Пришвиловнинг шогирди бўлган Гусейновнинг нефть чиқиндиларидан ҳосил қилган бу янги стимулятор «НРВ» номи билан кенг тарқалди.

1960 йилда Бокуда ана шу фойдаланиш стимуляторини бағишлаган Бутунитифон конференцияси ўтказилди. Конференцияда Ўзбекистоннинг кўнган қўрғонда агрономлардан биология факультети доктори Галина Ивановна Абдулина ҳам қатнашди. Олима «НРВ» стимуляторини Тошкентта республика поли. эканлари ва картошка илмий-тектириш институтига олиб келиб ва уни институтнинг тажриба участкасида синовдан ўтказди. Бу ишда унга биология факультети кандидати Н. Отануллаев ва аспирант Ш. Хўжаевлар ҳам ёрдам бердилар.

Олима «НРВ» стимуляторини фойдаланиш методикасини ишлаб чиқарди. Шунга мувофиқан «НРВ» 600-800 литр сувда эриштирилиб, ўсимликларнинг тулғаш даярида «ОТН—4—8» маркази пурланадиган ёрдами билан уларга сепилди. Натияжада поли. эканлари ҳосилдорлиги гектар бошига 30—50 центнерга ошди. Бу катта ютуқ эди.

Ўнги йилнинг музада Г. А. Болдина ва Н. Отануллаевлар Бокуда ўтказилган иккинчи Бутунитифон конференциясида бу тажрибаларни тўғрисида атрафлича ахборот бердилар. Ўзбекистонлик олимларнинг кузатиш ишларига академик Гусейнов юқори баҳо берди.

Ҳозирда ҳам институт тажриба участкасида Г. И. Абдулина раҳбарлигида стимуляторни ўзлаштириш ишлари давом эттирилмоқда. Янги стимулятор «Тошкент» «Қорасув» совхозларида ҳам синов қўрилди. «НРВ» стимуляторини буржаланган ернинг ҳар гектаридан қўшимча равишда 3—6 тоннадан ҳосил олинди. Бундан ташқари эканлар одадагида 8—15 кун илгари етилди. Янги стимуляторнинг ҳар бир грамми 15—25 килограмм ҳосил олиши имконини бери.

Маълумки, республикамизда юз минг гектар поли. ва картошка эканлари майдон бор. Агар шу ерларнинг ҳаммасида «НРВ» стимуляторидан фойдаланилса, қўшимча равишда уч миллион центнер ҳосил олиш мумкин бўлади.

«Мўл-кўл мева ва узум ҳосили етиштириш эд дастурхонига баракча киритилган» деган боғбон, соҳибдор ўғитдан ишнинг кўнган билиб фойдаланса, юқорида айтилган галларга амал қилса жуда соф бўлади.

Янги маҳсулот

«Тошкентнефть» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари янгида телефон кабел ишлаб чиқаришда автоматик потон линиясини ишга туширдилар. Ўрта Осиё корхоналари ичнда биринчи бўлиб бу янгиликни норий етишда инженерлар Р. Мақдамов, В. Горбунов ва техниклар В. Назаров, В. Назаровлар айниқса катта ҳисса қўшилди.

Дастлаб 200 километр узунлигидаги телефон кабел ишлаб чиқаришда ва янги ҳад кўтарайтган химия корхоналари учун юф. натрийд. Белоруссия ССР даги Гроднен азот комбинатини монтаж қилаётган ишчилар биринчи партия маҳсулотини эрр хурсандчилик билан набуз қилиб олдилар.

Кабелчилар йил охиригача яна юзлаб километр узунлигидаги янги маҳсулотни мамлакатимиз янги корхоналари учун тақдим этадилар.

Х. РАҲМОНОВ.

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

Оққўрғонликлар янги ғалабага интилоқдалар

Оққўрғонликларнинг ғалабала-ри ҳозир тилларда дoston. Улар шайхона бўлаётган оққўрғон ҳа-мон жарангаб иштилоқда. Бир-роқ бу улукисл мақтовлар олди-да улар эскилар қолдиқлар. Аксича қўла киритилган ютуқ-ларни дастлабки қадим деб қа-лоқдалар. Бу мақтовлар фило-логларга янги ва жуда масъу-ляти вазиблар оқлаётганини ях-ши англаб, ундан тўғри хулоса чиқаришга урмоқдалар. Бунинг шу кунларда даладари кезган, айларга, пақаларга, сунчалар-ларга бир назар ташлаган киши дарҳол англайди.

Палларда машиналар улукисл қатнаб турибди. Илгари бу ма-шиналар фақат пахта ташини бил-дан банд бўлганди. Энди блага минераль ўғит ортиб гирилганчаца Илгарида қараб борилти.

Эмгар эди. Бу эмгар қорса айланди. Соғуқ қўллари қачи-ма, Лекин оққўрғонликлар жо-макорларини очқларни йўқ. Улар маррава етдик, мурой ҳосил бў-лди деб шини тўғатиб қўймади-лар.

Биз бу йил ҳар гектар ердан 24 ўнгида 26 центнердан ҳосил олдик. Бу ғалаба дастлабки қа-дам, ҳосил. Энд мумкин бу ютуқ-ни мустаҳкамлашди. Биз ҳозир

ақойиб ташаббус бу йил ҳам да-вом эталяпти. Бунинг қўриши яна ҳам лароқли. Эган йил қўзда Қўйи Чирчиқ зона с и д а е и цилор хўжалиқлар Оққўрғон зо-насидаги қолоқ хўжалиқларни оталикка олдн эдилар. Улар га-мон оталик бурчаларини адо эт-моқдалар.

4100 гектар пахта майдонидан 3700 гектарнинг шудгор қилиб қўй-ган машғал «Ўзбекистон ССР беш йилги» совхозга бўшаган тракторларни ўз оталиғидаги 1-«Оққўрғон» совхозига юбора бошладилар. «Заря коммунизма», Свердлов номи, Димитров номи, Ленин номи, Угелес номи, колхозлар Оққўрғондаги Қўйи-чише номи, «Озо», «Коммунизм», Ҳамид-Олимжон номи, «Октя-брь 40 йилги» ва бошқа ко-лоқларга ҳайдов тракторларини тракторчилари билан юбориб-шадилар.

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Эмонинг бир қилиғи ортиқ»

Ўз насини севган, дўстларига са-доқатли, соф вилдонли икчиларни ҳамма хурматлайди. Аммо, тирноқ ичидан кир қидирувчи, жамият ман-фаатини нўзламай, шахсий манфаат нетдан югурувчи, фисқи-фасодлар тўқиб, одамларни овора илгувчи шахслардан жамоатчилик нафратла-нади.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент ҳақиқати»

«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Эмонинг бир қилиғи ортиқ» мақоласидаги фотосурат. М. Нуриддинов фотоси.

